

SOMA REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

**12. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ KARAR VERME YETKİNLİĞİNE
ANNE VE BABALARIN ETKİSİNİN İNCELENMESİ**

SOMA, 2024

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM.....	3
1. Giriş.....	3
1.1. Problem Durumu.....	5
1.2. Araştırmanın Amacı.....	5
1.3. Varsayımlar.....	5
1.4. Sınırlılıklar.....	6
İKİNCİ BÖLÜM.....	6
2. Yöntem.....	6
2.1. Araştırma Deseni.....	6
2.2. Evren ve Örneklem.....	6
2.3. Veri Toplama Araçları.....	7
2.4. Verilerin Toplanması.....	7
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	7
3. Bulgular, Sonuç ve Öneriler.....	7
3.1 Bulgular.....	7
3.2 Sonuç ve Öneriler.....	12
Araştırmanın sonucu.....	12
Öneriler.....	12
KAYNAKÇA.....	13

BİRİNCİ BÖLÜM

1. Giriş

İnsanlar yaşamı boyunca verdikleri en önemli kararlardan biri meslek seçimidir. Bireyin yaşamında seçtiği meslek onun toplumdaki yerini, yaşam kalitesini, duygusal iyi oluşunu ve sosyal ortamını belirleyen önemli etkilere sahiptir. Günümüzde meslek sayıları ve iş sahalarının çeşitlenmesi, bireylerin kendilerine uyan mesleğe karar verme gereksinimlerini ortaya çıkarmıştır.

Kuzgun (2000)'a göre birey yaşamı süresince çeşitli alanlarda birçok karar almaktadır. Bireyin aldığı bu kararlar onun sosyal hayatı, aile yaşamı, kişilerarası ilişkileri ve diğer birçok nokta üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Bireyin alacağı bu kararlar arasında en önemlisi ise meslek kararıdır. Bunun sebebi ise bireyin alacağı meslek kararı ile birlikte geleceğini de büyük ölçüde tayin etmesidir. Bireyin alacağı meslek kararı onun ileride sahip olacağı hayat standardı, ekonomik durumu, yaşam tarzı ve alışkanlıkları üzerinde önemli bir belirleyici olmaktadır. Bireyin hayatı üzerinde bu denli önemli etkilere sahip meslek kararının alınması günümüzde çok zor ve karmaşık bir hal almıştır.

Bireyin alacağı meslek kararı genel itibarıyla lise döneminde netlik kazanmaktadır. Bu dönem bireyin kişisel özellikleri ve mesleklerin gereklilikleri doğrultusunda gelecek yaşantısını planladığı bir dönemdir Bireyin gelecek yaşantısına dair planlar yaptığı ve meslek kararının şekillenmeye başladığı bu dönem birey açısından oldukça karmaşık ve sancılıdır. Çünkü birey bu dönemde meslek kararı noktasında belli bir sonuca varmaya çalışmasının yanı sıra kendinde meydana gelen fiziksel ve zihinsel değişikliklere de uyum sağlama çabası içerisinde. Bireyin başarılı bir kimlik oluşturma ve kişilik yapısını şekillendirme amacı içerisinde olduğu bu dönem meslek kararı alma noktasında da güçlükler sebeptir. Bu süreç içerisinde bireyin mevcut mesleki gelişim görevlerini eksiksiz tamamlaması ve hedeflenen mesleki olgunluğa ulaşması onun sağlıklı bir meslek kararı almasındaki en önemli belirleyicilerdir (Yeşilyaprak, 2013).

Lise dönemi bireylerin hem mesleki karar verme hem de gelecek yaşamlarını bir yöne vermeye çalıştıkları zor bir dönem olarak alınmaktadır. Ayrıca bu dönem içerisinde mesleki gelişim sürecinin doğru bir biçimde gerçekleşebilmesi; bireylerin mesleki kararı verme noktasında mesleki olgunluğa erişmesini ve gelişim basamaklarını tamamlanmasını gerektirmektedir. Bu nokta da meslek kararı verme sürecinde mesleki yetkinlik boyutunun önem kazandığı söylenebilir.

Bandura (1986)'da bireyin sağlıklı bir meslek kararı alabilmesi noktasında en önemli role sahip etmenlerden birisinin yetkinlik beklentisi olduğunu belirtmiştir. Yetkinlik beklentisi kavramı ilk olarak Bandura (1986) tarafından ele alınmış ve bireylerin davranışlarına etki ettiği ileri sürülmüştür.

Bireylerin kendilerine belirli hedefler koymaları ve belirledikleri hedefler doğrultusunda eylem planları oluşturmalarında sahip oldukları yetkinlik beklentileri aracı olmaktadır. Bireyin sahip olduğu yetkinlik beklentisi onun mevcut kapasitesinin, elde ettiği başarılarının, güdülerinin ve benlik algısını oluşturan diğer bütün unsurların birleşimidir. Diğer yandan bireyin sahip olduğu mevcut yetkinlik beklentisi onun herhangi bir işe kalkışıp kalkışamayacağı, kalkıştığı bir işte süreklilik sağlayıp sağlayamayacağı noktasında önemli bir belirleyicidir.

Bireyin sahip olduğu yetkinlik beklentisi, onun gündelik hayatını da önemli ölçüde etkilemektedir. Yüksek yetkinlik beklentisine sahip bireyler karşılaştıkları engeller karşısında yaratıcı stratejiler ortaya koymakta ve karşılaştıkları bu engeller üzerinde kontrol sağlama amacı gütmektedirler. Düşük yetkinlik beklentisine sahip bireyler ise karşılaştıkları engelleri tehdit olarak algılamakta ve bu engeller karşısında geri çekilme eğilimi içerisine girmektedirler. Aynı zamanda düşük yetkinlik beklentisine sahip bireyler belirledikleri hedeflere ulaşmak için gereken sorumluluğu almaktan kaçınmaktadırlar.

Meslek seçim süreci aşamasında bilindiği üzere birçok etmen bireylerin meslek kararını etkilemektedir. Bu bağlamda özellikle ana-babaların çocuklarına karşı tutumlarının bu süreç içerisinde önemli bir yer tuttuğu söylenebilir.

Kush ve Cochran (1993)'de yaptığı araştırmasında ana-babaların mesleki gelişim süreci boyunca çocuklarına destek olmalarının, onların mesleki anlamda yaşadıkları kararsızlıklarının azalmasında etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu doğrultuda 12. Sınıf öğrencilerinin mesleki karar verme yetkinliğine anne ve babalarının etkisi incelenmesi üzerinde araştırma yapmaya değer bir konu olarak görülmüş ve bu araştırmanın problemini oluşturmuştur.

1.1. Problem Durumu

Meslek seçiminde kişinin kendisini tanıması, ilgi alanlarını, yeteneklerini, güçlü ve zayıf yönlerini bilmesi ve doğru değerlendirmesi önemlidir. Çocuk öncelikle hangi mesleği seçerse başarılı olurum sorusuna cevap vermelidir. Anne-babanın, yakınlarının arzusu veya toplum baskısından ziyade hangi mesleği sevdiği ve istediği, hangi mesleğe yatkın olduğu dikkate alınmalıdır.

Çocuğun aklından geçen mesleklerle ilgili bilgi toplamak ve o meslekleri tanınmasına yardımcı olmak ailenin sorumluluğundadır. Ebeveynler çocukta gördükleri yetenekleri ve onun nasıl bir işte başarılı olacağına dair fikirlerini çocuğa aktarmalı fakat baskı yapmamalıdır. Asıl kararın çocuk tarafından verilmesi gerektiği bilinmeli, sorumluluğun çocuğa ait olduğu vurgulanmalıdır. Bu nedendir ki bu araştırmanın problemi; **“12. Sınıf öğrencilerin mesleki karar verme yetkinliğine anne ve babalarının etkisini belirlemek amaçlanmıştır.”** şeklinde ifade edilebilir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı liselerde eğitim gören 12. Sınıf öğrencilerin mesleki karar verme yetkinliğine anne ve babalarının etkisini belirlemektir. Bu kapsamda Soma Borsa İstanbul Fen Lisesi, Ali UZUNOĞLU Anadolu İmam Hatip Lisesi, Soma Linyit Anadolu Lisesi 12. Sınıf öğrencileri ve anne-babalarından toplanan veriler ile şu soruya cevap aranmaktadır.

1. 12. Sınıf lise öğrencilerinin mesleki kararı verme yetkinliği ile anne ve babalarının etkisi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

1.3. Varsayımlar

Araştırmanın varsayımları şunlardır:

1. Araştırmanın örneklemini oluşturan öğrenciler ve anne-babalar, Meslek Kararı Verme Yetkinlik Ölçeği ve Meslek Gelişimine Yardım Ölçeğini içtenlikle yanıtlamışlardır.
2. Araştırma kapsamında kullanılan ölçekler geçerli ve güvenilirlerdir.
3. Araştırma evreninden seçilen çalışma grubunun, evreni temsil edebilecek yeterlikte olduğu varsayılmıştır.

1.4. Sınırlılıklar

Araştırmanın sınırlılıkları şunlardır:

1. Bu araştırma, Manisa Soma ilçesinde yer alan, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olan liselerde, 2024 - 2025 eğitim öğretim yılında 12. sınıfa devam eden ve araştırma örneklemini oluşturan öğrencilerle sınırlıdır.
2. Araştırma sonrasında elde edilecek bulgular öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevaplar ile sınırlıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. Yöntem

Araştırmanın ikinci bölümünde araştırmanın yöntemi ile ilgili detaylar açıklanacaktır. Öncelikle araştırma deseni ve evren/örneklem bilgileri belirtilecektir. Sonra veri toplama araçları ile verilerin toplanması ve çözümlenmesi süreçleri detaylandırılacaktır.

2.1. Araştırma Deseni

Bu çalışmada liselerde eğitim gören 12. Sınıf öğrencilerin mesleki karar verme yetkinliğine anne ve babalarının etkisini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden anket yoluyla bilgi toplama amaçlanmıştır. Anket, sistematik bir veri toplama yöntemi olup, veriler önceden belirlenmiş kişilere bir dizi soru sorularak elde edilir. Anket yöntemi ile farklı türlerde veri toplamak mümkündür. Araştırma kapsamında detaylı ve çok boyutlu nitel bilgi elde edinmek amacıyla yapılandırılmış anket kullanılmıştır.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmada çalışma grubu, Manisa ili Soma ilçesinde bulunan Soma Borsa İstanbul Fen Lisesi, Ali UZUNOĞLU Anadolu İmam Hatip Lisesi, Soma Linyit Anadolu Lisesi 12. Sınıf öğrencileri ve o öğrencilerin anne babalarından oluşturulmuş, toplam 111 öğrenci ve 111 anne-babadan oluşmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada verileri elde etmek için, öğrencilerin meslek seçimindeki davranışlarını ölçmek için “MESLEK KARARI VERME YETKİNLİK ÖLÇEĞİ”, anne ve babaların çocuklarının meslek seçimlerine yardımcı olmalarıyla ilgili duygu ve davranışlarını değerlendirmek için “MESLEK GELİŞİMİNE YARDIM ÖLÇEĞİ” kullanılmıştır.

2.4. Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri toplama aşamasında belirlenmiş olan okulların öğrencilerine gerekli yerlerden izin alınarak belirtilen okullara gidilmiştir. Öğrenciler ölçekleri doldurmadan önce ölçeğe katılan öğrencilere çalışmanın amacı, içeriği, gizlilik konusu ve nasıl olacağı konuları hakkında kısa bilgiler verilmiştir. Ölçekleri doldururken belirtilen bilgiler kapsamında içtenlikle kendilerini yansıtan seçenekleri işaretlemesinin çalışmanın amacı için önemli olduğu da belirtilerek anketlerin doldurulması sağlanmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. Bulgular, Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın bu bölümünde araştırmaya ilişkin bulgular, bulgular sonucunda elde edilen sonuçlar ve öneriler bulunmaktadır. Bu araştırma, 12. Sınıf öğrencilerinin meslek kararı verme yetkinliğine anne ve babalarının etkisini belirlemeye yönelik bir çalışmadır.

3.1 Bulgular

12. Sınıf öğrencilerinin mesleki karar verme yetkinliğine anne ve babaların etkisinin incelenmesinde Soma ilçemizde bulunan ALİ UZUNOĞLU ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ’nde 30 öğrenci ve velisine, SOMA BORSA İSTANBUL FEN LİSESİ’nde 40 öğrenci ve velisine, SOMA LİNYİT ANADOLU LİSESİ’nde ise 41 öğrenci ve velisine ulaşılmıştır. 12. Sınıf öğrencilerinden toplam 111 öğrenciye ‘MESLEKİ KARAR VERME YETKİNLİK ÖLÇEĞİ’ uygulanmış olup, öğrencilerin anne veya babalarından 111 veliye ‘MESLEK GELİŞİMİNE YARDIM ÖLÇEĞİ’ uygulanmıştır.

Öğrencilere uygulanan ‘MESLEKİ KARAR VERME YETKİNLİK ÖLÇEĞİ’ maddeleri beş basamaklı "Likert tipi bir dereceleme ölçek olup," (A: Kendime Hiç güvenmiyorum, B:

Kendime Güvenmiyorum, C: Kendime Çok az Güveniyorum, D: Kendime Güveniyorum, E: Kendime Çok Güveniyorum) 27 maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler A: 1 - B: 2 - C: 3 - D: 4 - E: 5 şeklinde puanlanmıştır. Ölçeğin deneme formundan alınan en yüksek puan 135, en düşük puan ise 27'dir. Öğrencilerle ilgili sonuç oluşturulurken tüm maddelerde C: Kendime Çok az Güveniyorum işaretlediğinde alabileceği en yüksek puan (3x27) 81 olarak bulunmuştur ve bu sebeple ortalama 81 puan kabul edilmiştir.

Öğrenci velilerine ise 'MESLEK GELİŞİMİNE YARDIM ÖLÇEĞİ' uygulanmıştır. Meslek Gelişimine Yardım Ölçeği (MGYÖ) anne babaların, çocuklarının meslek gelişmelerine yardımcı olmaya yönelik tutumlarını değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş Likert tipi bir ölçek olup bireysel ya da grup halinde uygulanabilmektedir. Ölçekte 16 olumlu, 6 olumsuz olmak üzere 22 ifade yer almaktadır. (Olumsuz maddeler: 3, 6, 8, 10, 13, 21) Maddelere verilen tepkiler, "her zaman", "sık sık", "ara sıra", "nadiren" ve "hiçbir zaman" şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçekte olumlu tutum içeren bir ifadeye "her zaman" diyenler 5, "hiçbir zaman" diyenler 1 puan almaktadır. Olumsuz tutum içeren ifadeler ise tersten puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 110, en düşük puan 22'dir. Ölçekten alınan yüksek puan anne babaların çocuklarının meslek gelişmelerine yardımcı olmaya yönelik tutumlara sahip olduğunu göstermektedir. Anne babalarla ilgili sonuç oluşturulurken tüm maddelerde "ara sıra" işaretlediğinde alabileceği en yüksek puan (3 x 22) 66 olarak bulunmuştur ve bu sebeple ortalama 66 puan kabul edilmiştir.

SOMA LİNYİT ANADOLU LİSESİ'nde 41 öğrenci ve velisine uygulanan ölçekler sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Tablo 3.1 - Mesleki Karar Verme Yetkinlik Ölçeği Sonuç

Ortalama (81puan)	Öğrenci Sayısı	Yüzdellik
Ortalama ALTI	2	% 4,8
Ortalama Üstü	39	% 95,2

Tablo 3.2 - Meslek Gelişimine Yardım Ölçeği Sonuç

Ortalama (66puan)	Anne- Baba Sayısı	Yüzdellik
Ortalama ALTI	7	% 17,1
Ortalama Üstü	34	% 82,9

Tablo 3.3 - Öğrenci ve Veli Sonuçlarının Uyumluluk Karşılaştırılması

Genel Uyumluluk	Öğrenci – Veli	Uyumluluk Yüzdesi
Ortalama Altı	2	% 4,8
Ortalama Üstü	34	% 82,9
Toplam	36	% 87,7

12. sınıf öğrencilerinin mesleki karar verme yetkinliğiyle anne babaların çocuklarının meslek gelişmelerine yardımcı olmaları arasındaki ilişkiyi incelemek için öğrencilerin ve velilerinin sonuçları da karşılaştırılmış; Meslek Gelişimine Yardım Ölçeğinde ortalama üstü puan alan 34 velinin çocuklarının da Mesleki Karar Verme Yetkinliğinin ortalama üstü olduğu görülmüştür. Meslek Gelişimine Yardım Ölçeğinde ortalama altı puan alan 2 velinin çocuklarının da Mesleki Karar Verme Yetkinliğinin ortalama altı olduğu görülmüştür.

Anne babaların, çocuklarının meslek gelişmelerine yardımcı olmaya yönelik tutumlarının, çocuklarının mesleki karar verme yetkinliğine etkisini 36 öğrenci–veli uyumundan % 87,7 sonucuna ulaşılmıştır.

ALİ UZUNOĞLU ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ'nde 30 öğrenci ve velisine uygulanan ölçekler sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Tablo 3.4 - Mesleki Karar Verme Yetkinlik Ölçeği Sonuç

Ortalama (81puan)	Öğrenci Sayısı	Yüzdeler
Ortalama ALTI	5	% 16,6
Ortalama Üstü	25	% 83,4

Tablo 3.5 - Meslek Gelişimine Yardım Ölçeği Sonuç

Ortalama (66puan)	Anne- Baba Sayısı	Yüzdeler
Ortalama ALTI	8	% 26,6
Ortalama Üstü	22	% 73,4

Tablo 3.6 – Öğrenci ve Veli Sonuçlarının Uyumluluk Karşılaştırılması

Genel Uyumluluk	Öğrenci – Veli	Uyumluluk Yüzdesi
Ortalama Altı	1	% 3,3
Ortalama Üstü	21	% 70
Toplam	22	% 73,3

12. sınıf öğrencilerinin mesleki karar verme yetkinliğiyle anne babaların çocuklarının meslek gelişmelerine yardımcı olmaları arasındaki ilişkiyi incelemek için öğrencilerin ve velilerinin sonuçları da karşılaştırılmış; Meslek Gelişimine Yardım Ölçeğinde ortalama üstü puan alan 21 velinin çocuklarının da Mesleki Karar Verme Yetkinliğinin ortalama üstü olduğu görülmüştür. Meslek Gelişimine Yardım Ölçeğinde ortalama altı puan alan 1 velinin çocuğunun da Mesleki Karar Verme Yetkinliğinin ortalama altı olduğu görülmüştür.

Anne babaların, çocuklarının meslek gelişmelerine yardımcı olmaya yönelik tutumlarının, çocuklarının mesleki karar verme yetkinliğine etkisini 22 öğrenci-veli uyumundan % 73,3 sonucuna ulaşılmıştır.

SOMA BORSA İSTANBUL FEN LİSESİ'nde 40 öğrenci ve velisine uygulanan ölçekler sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Tablo 3.7 - Mesleki Karar Verme Yetkinlik Ölçeği Sonuç

Ortalama (81puan)	Öğrenci Sayısı	Yüzdelerik
Ortalama ALTI	2	% 5
Ortalama Üstü	38	% 95

Tablo 3.8 - Meslek Gelişimine Yardım Ölçeği Sonuç

Ortalama (66puan)	Anne- Baba Sayısı	Yüzdelerik
Ortalama ALTI	4	% 10
Ortalama Üstü	36	% 90

Tablo 3.9 – Öğrenci ve Veli Sonuçlarının Uyumluluk Karşılaştırılması

Genel Uyumluluk	Öğrenci – Veli	Uyumluluk Yüzdesi
Ortalama Altı	1	% 2,5
Ortalama Üstü	35	% 87,5
Toplam	36	% 90

12. sınıf öğrencilerinin mesleki karar verme yetkinliğiyle anne babaların çocuklarının meslek gelişmelerine yardımcı olmaları arasındaki ilişkiyi incelemek için öğrencilerin ve velilerinin sonuçları da karşılaştırılmış; Meslek Gelişimine Yardım Ölçeğinde ortalama üstü puan alan 35 velinin çocuklarının da Mesleki Karar Verme Yetkinliğinin ortalama üstü olduğu görülmüştür. Meslek Gelişimine Yardım Ölçeğinde ortalama altı puan alan 1 velinin çocuğunun

da Mesleki Karar Verme Yetkinliğinin ortalama altı olduğu görülmüştür.

Anne babaların, çocuklarının meslek gelişmelerine yardımcı olmaya yönelik tutumlarının, çocuklarının mesleki karar verme yetkinliğine etkisini 36 öğrenci-veli uyumundan % 90 sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 3.10 - Öğrenci ve Veli Sonuçlarının Genel Uyumluluk Karşılaştırılması

Genel Uyumluluk	Öğrenci – Veli	Uyumluluk Yüzdesi
Ortalama Altı	4	% 3,6
Ortalama Üstü	90	% 81,08
Toplam	94	% 84,68

12. sınıf öğrencilerinin mesleki karar verme yetkinliğiyle anne babaların çocuklarının meslek gelişmelerine yardımcı olmaları arasındaki ilişkiyi incelemek için 111 öğrenci ve veli üzerinde yaptığımız araştırmada genel düzeyde öğrencilerin ve velilerinin sonuçları da karşılaştırılmış; Meslek Gelişimine Yardım Ölçeğinde 111 veliden ortalama üstü puan alan 90 velinin çocuklarının da Mesleki Karar Verme Yetkinliğinin ortalama üstü olduğu görülmüştür. Meslek Gelişimine Yardım Ölçeğinde 111 veliden ortalama altı puan alan 4 velinin çocuğunun da Mesleki Karar Verme Yetkinliğinin ortalama altı olduğu görülmüştür.

Anne babaların, çocuklarının meslek gelişmelerine yardımcı olmaya yönelik tutumlarının, çocuklarının mesleki karar verme yetkinliğine etkisini araştırmaya katılan 111 veli ve öğrenciden; 94 öğrenci-veli uyumundan genel uyumluluk yüzdesi olarak % **84,68** sonucuna ulaşılmıştır.

3.2 Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen sonuçlara ve benzer konularda araştırma yapmak isteyen araştırmacılar için çeşitli önerilere yer verilmiştir

Araştırmanın sonucu

Lise son sınıf öğrencilerine uygulanan mesleki karar verme yetkinlik ölçeği ve velilere uygulanan mesleki gelişim yardım ölçeği bulgularından elde edilen sonuçlara göre; ortalama üstü çıkan velilerin çocukları da ortalama üstü, ortalama altı çıkan velilerin çocukları da ortalama altı çıktığı görülmüştür. İstatiksel olarak 111 öğrenciden 94 öğrenci ve velisinin %84,68 ortalama ile birbiriyle uyum içerisinde olduğu görülmüştür.

Bu sonuç doğrultusunda mesleki karar verme yetkinlik düzeyinin yüksek olduğu öğrencilerin velilerinin de istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir. Diğer taraftan mesleki karar verme yetkinlik düzeyinin düşük olduğu öğrencilerin velilerinin de istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediği belirlenmiştir.

Bu bulgular ışığında lise son sınıf öğrencilerinin mesleki karar verme yetkinliğiyle velilerinin öğrencilerin mesleki gelişimine yardım konusundaki tutumları arasında yüksek düzeyde pozitif yönde istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuca göre velilerin mesleki gelişime yardım konusundaki tutumları arttıkça öğrencilerin mesleki karar verme yetkinlik düzeyleri de artmaktadır.

Öneriler

1. Öğrencilerin çeşitli meslekler hakkındaki bilgi düzeylerini yükseltmeye yönelik çalışmalar yürütülebilir.
2. Meslek seçim sürecinde ailelerin bilinçlendirilmesi önerilebilir.
3. Öğrencilerin doğru bir meslek seçimi için karar verebilme sürecinde mesleki rehberlik hizmeti almaları teşvik edilebilir.

KAYNAKÇA

- Bacanlı, F. ve Kuzgun, Y. (2011). Rehberlik ve Psikolojik Danışmada Kullanılan Ölçme Araçları ve Programlar Dizisi: 1
- Bandura, A. (1986). Social foundations of thought and action. NJ: Prentice-Hall.
- Kush, K. An Cochran, L. (1993). Enhancing a sense of agency through career planning
Journal of Counseling Psychology, 40(4), 434.
- Kuzgun, Y. (2000). Meslek danışmanlığı: kuramlar ve uygulamalar. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yeşilyaprak, B. (2013). 21. Yüzyılda eğitimde rehberlik hizmetleri. Nobel Yayınları, Ankara.